

Η αρχή κάθε παραμυθιού
και το απαραίτητο εργαλείο
για το τύλιγμα της κλωστής...

Η ΑΝΕΜΗ

*Κόκκινη κλωστή, δεμένη,
στην ανέμη τυλιγμένη,
δώσ' της κλώτσο να γυρίσει,
παραμύθι ν' αρχίσει...*

Ανέμη είναι το όνομά μου! Είμαι η αρχή κάθε παραμυθιού και το απαραίτητο εργαλείο για το τύλιγμα της κλωστής, που έχει γνέσει στη ράκη της η υφάντρα! Το όνομά μου νομίζω ότι μου το έδωσαν, επειδή όταν περιστρέφεται δημιουργώ ένα ελαφρύ ρεύμα αέρα και στριφογυρίζω πολύ γρήγορα, όπως ο άνεμος!

Είμαι ένα ξύλινο εργαλείο, όπου η υφάντρα τέντωνε το νήμα, που έπαιρνε από το «αδράκι» και το «τυλιγάδι», για να το τυλίξει σε «κουβάρια» ή «μασούρια» και να το κάνει «στημόνι» και «υφάδι» για τον αργαλείο. Το σώμα μου είναι από ελαφρύ ξύλο ή καλήμι. Το σχήμα μου είναι τετράπλευρο. Τέσσερα ξύλα τοποθετούνται όρθια πάνω σε ξύλινη βαριά βάση, συνδέονται μεταξύ τους με ακτίνες στο κάτω και στο πάνω μέρος και περιστρέφονται στερεωμένα σε έναν κάθετο άξονα, τον «αυμάτωλη». Το ξύλο μου, που ακημάτίζουν σταυρά, η «σταύρωση», είναι πολύ σημαντικά για την ύφανση, γιατί δείχνουν τη σειρά των κλωστών του στημονιού στον αργαλείο.

Βοηθός μου στο τύλιγμα της κλωστής είναι το «Ροδάνι» ή «Ταϊρήκι». Το ροδάνι είναι ένας ξύλινος τροχός που παίρνει κίνηση από το χέρι της υφάντρας, περιστρέφεται με μεγάλη ταχύτητα και κινεί το αδράκι πάνω στο οποίο τυλίγεται το νήμα, φτιάχνοντας κουβάρια για το στημόνι και μασούρια για το υφάδι του αργαλείου. Εξαιτίας της γρήγορης κίνησής του, ο ήσος μας το παραμοιάζει με τους φιλύσσους, τους παλιολογάδες ανθρώπους, λέει: «κάνει η γλώσσα του ροδάνι!».

Θα με βρεις πολλές φορές μέσα στα παραμύθια, μαζί με τη ράκη και το αδράκι, σαν «μαγικό» αντικείμενο. Έχω «καθίσει» ιστορίες και γεγονότα, έχω γράψει τη μοίρα πολλών πρωταγωνιστών και έχω χρησιμοποιηθεί από χέρια νέα και γέρικο, αθάνα, αηλιά και πιανούρα! Οι αρχαίοι Έλληνες με έβαζαν στα χέρια των Μοιρών, που έγγεθον, μετρούσαν και έκαβαν το νήμα της ζωής των ανθρώπων.

*Κι όπως το γραψαν οι μοίρες,
να διαβούν κλειστές τις πύλες
και με το φτερό της μνήμης
να 'χουν την δροσιά μιας κρήνης.*

Είμαι η Ανέμη! Με ένα μικρό σκούνημα στριφογυρίζω γρήγορα γύρω από τον άξονά μου και ξετυλίγω την κλωστή, κόκκινη, λευκή, χρωματιστή! Βοηθώ την υφάντρα να φτιάξει πολλά κουβάρια για το στημόνι του αργαλείου και αδράτα μασούρια για το υφάδι!

Η φίλη μου η «Σαίτα» με το μασούρι της, παίρνει σειρά στον αργαλείο για την ύφανση! Μασούρια με λευκή κλωστή έχει για το μάλλινο ύφασμα του ρούχου, της «μπαντανίας», της «καραμελιωτής», αδράτη κοντή κλωστή έχει για τη «βελόντζα», τη «φλοκάτη», και άλλα υφαντά για σκέπασμα και στρώσιμο.

Έλα να με συναντήσεις στο Λαογραφικό Μουσείο Φθιώτιδας!

ΕΘΝΙΚΟ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ